

3938106 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข ; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : ประเมิน / ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ / สาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอ

พินิจ รอดแสวง : การประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอ (JOB PERFORMANCE ASSESSMENT OF DISTRICT HEALTH OFFICERS IN RELATION TO THEIR ROLES AND FUNCTIONS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : นวรัตน์ สุวรรณมั่ง, ศส.ม., พบ.ค. (ประชากรและการพัฒนา), จวีวรรณ บุญสุยา, กศ.บ., พบ.ม.(สถิติประยุกต์)เกียรตินิยมตีมาก, M.S.P.H.(Bios.), พรเทพ ศิริวนารังสรรค์, พ.บ., M.P.H., Ph.D.(Health Planning and Financing) 113 หน้า. ISBN 974-662-386-9

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นหน่วยงานบริหาร สนับสนุนบริการสาธารณสุขในระดับอำเภอ และประสานระบบบริการสาธารณสุขระดับตำบลและจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นตัวจักรสำคัญ ที่ทำให้เกิดระบบบริการสาธารณสุขระดับอำเภอที่มีประสิทธิภาพขึ้นได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายกระบวนการบริหาร แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ตลอดจนหาความสัมพันธ์ของกระบวนการบริหารและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงอธิบายแบบตัดขวาง (Cross-sectional Explanatory Study) กลุ่มตัวอย่างเป็นสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอจำนวน 659 คน ใช้แบบสอบถามให้ผู้ตอบตอบกลับทางไปรษณีย์ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2541 - 31 มกราคม 2542

ผลการวิจัยพบว่า สาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 93.3 มีอายุระหว่าง 50-54 ปี ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว โดยส่วนมากเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัยมาแล้วถึงร้อยละ 78.3 และส่วนมากเคยผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับกลางมาถึงร้อยละ 64.2 สาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอมีความเห็นว่าการบริหารของสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภออยู่ในระดับดีร้อยละ 73.9 มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 73.9 และสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอมีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับดีร้อยละ 46.7 ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอที่มีกระบวนการบริหารโดยรวม การวางแผนงาน การจัดองค์การ และการบริหารงานบุคคลดี จะมีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ดีด้วย และสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในด้านปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนเพิ่มขึ้น จะมีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ดีด้วย ตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอคือ การได้รับการยอมรับนับถือ นโยบายและการบริหารงาน ความสำเร็จของงาน โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน และการวางแผนงาน สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้ร้อยละ 13.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยสำหรับผู้บริหาร ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวางแผนงาน โดยพัฒนาทักษะเกี่ยวกับ การคิดและการตัดสินใจ ให้กับสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอ และควรสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ความสำเร็จของงาน และโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน นโยบายและการบริหารงานของผู้บริหารต้องมีความชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติ และควรให้สาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรในระดับจังหวัด ข้อเสนอแนะสำหรับสาธารณสุขอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควรมีการพัฒนาตนเองในการการคิดและการตัดสินใจ ต้องจัดทำแผนปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติได้ และควรมีการบริหารงานด้วยความเสมอภาคและยุติธรรม